VALTIOVARAINMINISTERIÖ

21.10.2019

Eduskunnan tulevaisuusvaliokunta

Täydennys Eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan kuulemiseen 11.10.2019 – talousarvioesitys 2019 ja Julkisen talouden suunnitelma 2020-2023: ympäristölle haitalliset tuet

Tulevaisuusvaliokunnan perjantaina 11.10.2019 pidetyn kuulemistilaisuuden jälkeen valtiovarainministeriöltä pyydettiin lisätietona VM:n laskelmaa ympäristölle haitallisten tukien määrästä ja jakautumisesta (yksityiskohtaisemmalla tasolla kuin mitä talousarviossa sivuilla Y 60 – Y 61 on esitetty).

Vuoden 2020 talousarvioesitykseen sisältyvä kestävää kehitystä ja etenkin hiilineutraalisuustavoitetta käsittelevä luku sisältää erittelyn myös ympäristölle haitallisten tukien mittaluokasta. Ympäristön kannalta haitallisilla tuilla tarkoitetaan tukia, jotka johtavat luonnonvarojen käyttöasteen ja ympäristön kuormituksen kasvuun tuetussa yrityksessä tai tuetulla toimialalla. OECD:n määritelmän mukaan tuki luokitellaan ympäristön kannalta haitalliseksi, jos se aiheuttaa enemmän ympäristöhaittaa kuin tapahtuisi, jos tukea ei olisi. Ympäristölle haitallisia tukia ja niiden käyttöönottoa perustellaan muilla kuin ympäristösyillä. Ympäristön kannalta haitallisilla tuilla voi olla myönteisiä vaikutuksia muiden politiikkatavoitteiden kannalta, mikä tulee ottaa huomioon niitä arvioitaessa.

OECD on kehittänyt arviointityökalun ympäristölle haitallisten tukien määrittämiseksi. Tätä työkalua on hyödynnetty myös Suomessa toteutetuissa aiemmissa selvityksissä, joissa on kartoitettu ympäristölle haitallisia tukia. Selvitykset ovat: Maa- ja metsätalousministeriön toimialan tukien ympäristövaikutukset 2012; Ympäristön kannalta haitalliset tuet 2013; Rakennepoliittisen ohjelman valmistelu 2013; Luonnon monimuotoisuudelle haitalliset tuet 2015.

Talousarvioesitykseen sisältyvä arvio tuista perustuu em. selvityksiin, valtiovarainministeriössä on lähinnä päivitetty luvut.

Maatalouden osalta hiilineutraalisuustavoitetta edistävät määrärahat, joilla edistetään mm. luonnon monimuotoisuutta, luomutuotantoa ja eläinten hyvinvointia. Toisaalta maatalouden osalta osa tukimääristä sisältyy ympäristölle haitallisten tukien joukkoon em. selvitysten pohjalta.

Talousarvioesityksen yleisperusteluihin sisältyvä luku 6 – Kestävä kehitys – on tehty yhteistyössä muiden ministeriöiden kanssa.

Seuraavassa on tarkempi yhteenveto ympäristölle haitallisista tuista talousarvioesityksessä 2020. Näissä luvuissa ei ole vielä voitu huomioida työkone- ja lämmityspolttoaineiden veronkorotusta.

Valtiovarainministeriö Snellmaninkatu 1 A, Helsinki PL 28, 00023 Valtioneuvosto Puh 0295 16001 (Vaihde) Faksi 09 160 33123 valtiovarainministerio@vm.fi www.vm.fi Y-tunnus 0245439-9

Ympäristölle haitalliset tuet vuoden 2020 talousarvioesityksessä, milj. euroa

TUKI	
	TAE
ENERGIASEKTORI	**2020**
Energiaintensiivisten yritysten veronpalautus (vero-leikkuri)	235
Teollisuuden ja kasvihuoneiden alempi sähkövero-kanta (veroluokka II)	633
Turpeen normia alempi verokanta	196
Päästökaupan epäsuorien kustannusten kompensaatio	78
Yhteensä	**1 142**

LIIKENNESEKTORI	**2020**
Dieselpolttoaineen normia alempi verokanta	389
Työkoneissa käytetyn kevyen polttoaineen normia alempi verokanta	451
Työmatkakuluvähennys**	458
Matkailuautojen verottomuus	52
Kuljetustuki	6
Tuki kauppa-aluksille	92
Yhteensä	**1 448**

MAATALOUS	**2020**
Maatalouden energiaveron palautus	35
Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki	323
Luonnonhaittakorvaus (LFA-tuki)	532
Maatalouden rakennetuet (sis. Makerasta myönnet-tävä rahoitus)	158
Porotalouden edistämisen tuet	3
Yhteensä	**1 051**

Kaikkien sektorien tuet yhteensä	**3 641**

**Kokonaissummasta on vähennetty osuus (200 milj.), joka koskee joukkoliikenteen käyttäjien tekemiä vähennyksiä.

Armi Liinamaa
Neuvotteleva virkamies
Valtiovarainministeriö
Budjettiosasto